

**ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO
I MINISTRA FINANSÓW**

z dnia 20 września 1955 r.

w sprawie szczegółowych zasad i trybu realizowania i finansowania niektórych drobnych inwestycji w zakresie mechanizacji i doskonalenia produkcji, realizowania projektów racjonalizatorskich oraz uruchomienia produkcji ubocznej artykułów powszechnego użytku.

Na podstawie § 7 uchwały nr 508 Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1955 r. w sprawie zasad realizowania i finansowania niektórych drobnych inwestycji w zakresie mechanizacji i doskonalenia produkcji, realizowania projektów racjonalizatorskich oraz uruchomienia produkcji ubocznej artykułów powszechnego użytku (Monitor Polski Nr 65, poz. 851) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Drobne inwestycje polegające na mechanizacji procesów produkcyjnych, doskonaleniu technologii produkcji, realizowaniu projektów racjonalizatorskich, uruchomieniu produkcji ubocznej artykułów powszechnego użytku, zwane w dalszym ciągu „inwestycjami w zakresie małej mechanizacji i racjonalizacji”, mogą być realizowane tylko w czynnych gospodarczo przedsiębiorstwach państwowych.

2. W razie gdy przedsiębiorstwo czynne podlega w całości przebudowie, rozbudowie lub modernizacji i prace te są objęte jednym tytułem inwestycyjnym, inwestycje w zakresie małej mechanizacji i racjonalizacji, o których mowa w ust 1, nie mogą być realizowane odrębnie w trybie powołanej uchwały, lecz powinny być objęte projektem przebudowy, rozbudowy lub modernizacji danego zakładu.

§ 2. Łączna kwota nakładów inwestycyjnych, dokonywanych w poszczególnym przedsiębiorstwie w trybie niniejszego zarządzenia, nie może w okresie roku kalendarzowego przekraczać:

1) w przedsiębiorstwach powiązanych z budżetem centralnym:	
a) podległych resortom przemysłowym i komunikacyjnym	500 tys. zł,
b) podległych resortom budowlanym	400 tys. zł,
c) podległych resortom rolniczemu i leśnictwa oraz obrotu towarowego	300 tys. zł,
d) podległych pozostałym resortom	200 tys. zł;

2) w przedsiębiorstwach powiązanych z budżetami terenowymi	200 tys. zł.

§ 3. Inwestycje w zakresie małej mechanizacji i racjonalizacji realizowane są przez przedsiębiorstwa na podstawie planów rzeczowo-finansowych sporządzanych według wzoru stanowiącego załącznik nr 1.

§ 4. 1. Oceny celowości nakładu inwestycyjnego dokonuje protokolarnie komisja w składzie:

- 1) główny inżynier,
- 2) główny księgowy,
- 3) kierownik komórki wynalazczości,
- 4) kierownik działu inwestycji.

Protokół powinien określać, na czym będą polegać zamierzone inwestycje, oraz zawierać szczegółowe uzasadnienie techniczne i ekonomiczno-finansowe.

2. Uzasadnienie techniczne i ekonomiczno-finansowe powinno zawierać w szczególności:

- 1) wymienienie poszczególnych nakładów inwestycyjnych (robót i zakupów) niezbędnych do osiągnięcia zamierzonego efektu oraz określenie ich wysokości,
- 2) wyliczenie zysku, który w wyniku wykonania inwestycji będzie osiągnięty w okresie jednego roku od daty oddania inwestycji do eksploatacji przez obniżenie kosztów własnych lub zwiększenie produkcji,
- 3) przewidywany termin rozpoczęcia i zakończenia realizacji inwestycji oraz termin przekazania jej do eksploatacji,
- 4) określenie sposobu i realności zaopatrzenia materiałowego oraz źródeł ewentualnie planowanych zakupów inwestycyjnych,
- 5) określenie sposobu wykonawstwa robót budowlano-montażowych.

3. Protokół komisji po zaakceptowaniu przez dyrektora przedsiębiorstwa stanowi podstawę do opracowania planu rzeczowo-finansowego oraz dokumentacji niezbędnej dla realizacji zamierzonej inwestycji.

§ 5. 1. Do planów rzeczowo-finansowych należy dołączyć:

- 1) protokół komisji zawierający uzasadnienie techniczne i ekonomiczno-finansowe,
- 2) dokumentację niezbędną dla realizacji zamierzonej inwestycji w zakresie robót budowlano-montażowych zgodnie z zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministra Finansów z dnia 15 czerwca 1955 r. w sprawie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla drobnych robót inwestycyjnych oraz dokumentacji remontowej dla remontów, polegających na robotach budowlanych (Biuletyn PKPG nr 15, poz. 49),
- 3) specyfikację planowanych zakupów, sporządzoną według wzoru stanowiącego załącznik nr 2.

2. Plan rzeczowo-finansowy zatwierdza — zgodnie z § 3 ust. 2 uchwały nr 508 Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1955 r. (Monitor Polski Nr 65, poz. 851) — dyrektor przedsiębiorstwa. Zatwierdzenie planu rzeczowo-finansowego oznacza zarazem zatwierdzenie dokumentacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2.

3. Zatwierdzony plan rzeczowo-finansowy jest podstawą do ubiegania się o kredyt bankowy na finansowanie objętych planem inwestycji.

4. Wydatki związane z opracowaniem dokumentacji — przed zatwierdzeniem planu rzeczowo-finansowego — pokrywane są przejściowo ze środków obrotowych, a następnie włączone do planu i na tej podstawie refundowane z kredytu bankowego przyznanego przez bank na finansowanie inwestycji w zakresie małej mechanizacji i racjonalizacji.

§ 6. 1. Do wykonania inwestycji w zakresie małej mechanizacji i racjonalizacji powinny być użyte materiały niebilansowane.

2. W razie konieczności zastosowania materiałów bilansowanych lub maszyn i urządzeń bilansowanych, których przedsiębiorstwo we własnym zakresie nie jest w stanie przeznaczyć na zapewnienie wykonania danej inwestycji, przedsiębiorstwo powinno zwrócić się do jednostki nadrzędnej o uzyskanie niezbędnych materiałów z przydziału resortu lub jednostki bilansującej.

3. Plan rzeczowo-finansowy może być zatwierdzony po zapewnieniu niezbędnego zaopatrzenia materiałowego dla wykonania inwestycji, a w przypadku niemożności wykonania inwestycji sposobem gospodarczym — po zapewnieniu jej wykonawstwa w drodze uzyskania zgody wykonawcy robót.

§ 7. 1. Nakłady na inwestycje w zakresie małej mechanizacji i racjonalizacji są finansowane z krótkoterminowego kredytu bankowego, udzielanego przez banki finansujące działalność eksploatacyjną przedsiębiorstw.

2. Do czasu przyznania kredytu przez bank nie wolno rozpoczynać żadnych robót i dokonywać zakupów związanych z inwestycjami w zakresie małej mechanizacji i racjonalizacji z wyjątkiem prac związanych z dokumentacją.

§ 8. 1. Kredyt na finansowanie inwestycji w zakresie małej mechanizacji i racjonalizacji jest przyznawany na podstawie wniosku przedsiębiorstwa, złożonego we właściwym terenie oddziale banku finansującego działalność eksploatacyjną przedsiębiorstwa. Wniosek o przyznanie kredytu powinien być złożony oddzielnie na każdą poszczególną inwestycję.

2. We wniosku o przyznanie kredytu powinien być podany termin rozpoczęcia i zakończenia inwestycji oraz termin oddania jej do eksploatacji.

3. Wniosek powinien zawierać ponadto oświadczenie, że inwestycja, której wniosek dotyczy, nie jest objęta:

- 1) planem inwestycyjnym,
- 2) planem rzeczowo-finansowym inwestycji pozalimitowych wykonywanych w trybie uchwały nr 246 Rady Ministrów z dnia 4 kwietnia 1953 r. w sprawie inwestycji pozalimitowych (Monitor Polski Nr A-36, poz. 452),
- 3) zatwierdzonym na dany rok planem remontów.

4. Do wniosku przedsiębiorstwo jest obowiązane dołączyć:

- 1) plan rzeczowo-finansowy inwestycji w zakresie małej mechanizacji i racjonalizacji, sporządzony i zatwierdzony zgodnie z przepisami niniejszego zarządzenia,
- 2) załączniki, o których mowa w § 5 ust. 1.

§ 9. 1. Bank odmówi udzielenia kredytu:

- 1) jeśli zamierzona inwestycja wykracza poza zakres ustalony w § 1 uchwały nr 508 Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1955 r.,
- 2) jeśli zamierzona inwestycja stanowi fragment albo uzupełnienie inwestycji lub roboty objętej planami wymienionymi w § 8 ust. 3,
- 3) jeśli przedsiębiorstwo przystąpiło do realizacji inwestycji przed uzyskaniem kredytu na jej wykonanie.

2. Bank może odmówić udzielenia kredytu:

- 1) jeśli uzasadnienie techniczne i ekonomiczno-finansowe inwestycji na tle dotychczasowej działalności przedsiębiorstwa i jego wyników wzbudza zastrzeżenia banku,
- 2) jeśli wobec przedsiębiorstwa ubiegającego się o przyznanie kredytu zastosowano sankcje bankowe za nieprzestrzeganie dyscypliny inwestycyjnej,
- 3) jeśli bank udzieliwszy już raz kredytu na inną inwestycję w zakresie małej mechanizacji i racjonalizacji, stwierdził nieprawdziwość danych lub nierzetelność dokumentów składanych przez przedsiębiorstwo w związku z korzystaniem z tego kredytu.

§ 10. Oddział banku zawiadamia przedsiębiorstwo o przyznaniu kredytu lub o odmowie przyznania kredytu w terminie 7 dni od daty złożenia wniosku, podając przyczyny ewentualnej odmowy.

§ 11. 1. Wysokość przyznanego kredytu nie może przekraczać kwoty zaplanowanej w zatwierdzonym planie rzeczowo-finansowym inwestycji w zakresie małej mechanizacji i racjonalizacji.

2. Kwota przyznanego kredytu stanowi górną granicę, w ramach której może być dokonywane finansowanie inwestycji objętej wnioskiem.

§ 12. 1. Przepisy dotyczące rozliczania nakładów inwestycyjnych wykonywanych systemem gospodarczym własnymi brygadami roboczymi w zakresie inwestycji limitowych mają odpowiednie zastosowanie do rozliczania nakładów realizowanych systemem gospodarczym w trybie niniejszego zarządzenia.

2. Kredyt na nakłady dokonywane przy wykonywaniu inwestycji systemem gospodarczym własnymi brygadami roboczymi udzielany jest na podstawie rozliczeń refundacyjnych. Sumę udzielonego kredytu bank przelewa na rachunek rozliczeniowy przedsiębiorstwa.

§ 13. 1. Faktury i inne dokumenty rozliczeniowe za wykonane roboty, usługi i dostawy związane z inwestycjami w zakresie małej mechanizacji i racjonalizacji są pokrywane przez bank bezpośrednio z rachunku kredytu.

2. W razie wyczerpania kredytu przyznanego przez bank na daną inwestycję faktury wykonawców lub dostawców będą zwracane podawcom z odpowiednią adnotacją. Przepis ten dotyczy również dokumentów rozliczeniowych za dostawy, usługi i roboty rozpoczęte lub wykonane wbrew przepisowi § 7 ust. 2.

§ 14. 1. Zamówienia, umowy i zlecenia wewnętrzne, faktury dostawców i wykonawców inwestycji w zakresie małej mechanizacji i racjonalizacji oraz dotyczące tych inwestycji inne dokumenty rozliczeniowe powinny być oznaczone napisem „inwestycje ze środków obrotowych — uchwała nr 508/55 Rady Ministrów”.

2. Zamówienia i umowy powinny zawierać stwierdzenie inwestora o przyznaniu przez bank kredytu na sfinansowanie danej inwestycji.

§ 15. 1. Kredyt na finansowanie inwestycji w zakresie małej mechanizacji i racjonalizacji może być wykorzystywany na sfinansowanie nakładów poniesionych w okresie przewidzianym na wykonanie tych inwestycji.

2. W razie przedłużenia przez jednostkę nadrzędną okresu wykonywania inwestycji przedsiębiorstwo obowiązane jest przedłożyć w oddziale banku odpis odnośnej decyzji. Odpis tej decyzji stanowi dla banku podstawę do odpowiedniego przedłużenia terminu wykorzystywania przyznanego kredytu.

§ 16. Termin spłaty kredytu ustala bank, przyjmując za podstawę — w oparciu o dane zawarte w uzasadnieniu technicznym i ekonomiczno-finansowym — okres niezbędny dla osiągnięcia zysku (§ 4 ust. 2 pkt 2) w wysokości odpowiadającej sumie udzielonego kredytu. Termin ten nie może być dłuższy niż 12 miesięcy licząc od końca miesiąca, w którym nastąpiło oddanie inwestycji do eksploatacji, z tym jednak że nie może on przekraczać 12 miesięcy od końca miesiąca, w którym przypadał planowany termin oddania inwestycji do eksploatacji. Kredyt jest spłacany w ratach miesięcznych z rachunku rozliczeniowego kredytobiorcy.

§ 17. 1. Bank dokona natychmiastowej spłaty udzielonego kredytu na finansowanie inwestycji w zakresie małej mechanizacji i racjonalizacji w następujących przypadkach:

- 1) gdy wykonanie rozpoczętej inwestycji zostanie zaniechane,
- 2) gdy wykonanie rozpoczętej inwestycji zostanie przerwane na czas nieokreślony,
- 3) gdy wykonana inwestycja nie nadaje się do oddania do eksploatacji,
- 4) gdy dane zawarte we wniosku o kredyt oraz załączonej do niego dokumentacji okazały się niezgodne z rzeczywistością,
- 5) gdy z kredytu na finansowanie inwestycji w zakresie małej mechanizacji i racjonalizacji zostały pokryte faktury nie dotyczące tych inwestycji lub gdy przedstawione rozliczenia refundacyjne obejmowały koszty nie związane z tymi inwestycjami.

2. O przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2, 3, przedsiębiorstwo jest obowiązane zawiadomić bank w terminie 7 dni od powzięcia odnośnej decyzji.

§ 18. 1. Na spłatę kredytu bankowego na finansowanie inwestycji w zakresie małej mechanizacji i racjonalizacji przeznaczają się zysk ponadplanowy przedsiębiorstwa w części pozostałej po dokonaniu odpisu na fundusz zakładowy i potrąceniu, zgodnie z obowiązującymi przepisami, przypadających wpłat do budżetu.

2. W razie nieosiągnięcia przez przedsiębiorstwo zysku ponadplanowego bądź osiągnięcia go w wysokości nie wystarczającej na spłatę kredytu, różnica umniejsza własne środki obrotowe przedsiębiorstwa.

3. Kwotę odpisów z zysku ponadplanowego przeznaczoną na spłatę kredytu bankowego należy w rozliczeniach wynikowych wykazywać jako odpisy z zysku przeznaczone na inne cele, z tym że w rozliczeniach tych należy podawać również planowaną wartość wykonanej inwestycji.

4. Kredyt bankowy, o którym mowa w § 7, podlega ewidencjonowaniu na specjalnie wyodrębnionym subkoncie, pod nazwą „Kredyt na finansowanie małej mechanizacji i racjonalizacji” prowadzonym w ramach konta 054 — „Inne kredyty”.

5. Odpisy z zysku na spłatę kredytu podlegają księgowaniu na stronie Wn konta 037 „Przelewy części zysku na inwestycje” i stronie Ma konta 024 „Fundusze na inwestycje i remonty kapitalne” (subkonto — „Fundusze na inwestycje pozalimitowe”).

6. Odpisy z zysku, o których mowa w ust. 5, księgowane są na podstawie i pod datą dowodów bankowych stwierdzających spłatę kredytu. Odpisy te księguje się w wysokości dokonanych spłat kredytu bez względu na to, czy znajdują one pokrycie w części zysku ponadplanowego, o której mowa w ust. 1, czy też umniejszają one własne środki obrotowe przedsiębiorstwa (ust. 2). Łączne odpisy z zysku na inwestycje w zakresie małej mechanizacji i racjonalizacji nie mogą przekroczyć rzeczywiście poniesionych nakładów na te inwestycje.

7. W bilansach kredyt na finansowanie małej mechanizacji i racjonalizacji podlega wykazaniu w dziale „Inwestycje” w pozycji „Kredyty na inwestycje”.

8. Podane w ust. 4 i 5 nazwy i symbole kont zaczerpnięte z ramowego planu kont dla państwowych przedsiębiorstw przemysłu średniego i wielkiego mają odpowiednie zastosowanie w przedsiębiorstwach prowadzących księgowość w oparciu o inne ramowe plany kont.

§ 19. 1. Do inwestycji realizowanych w trybie niniejszego zarządzenia mają zastosowanie przepisy o księgowości, sprawozdawczości rzeczowej i finansowej z działalności inwestycyjnej, dotyczące inwestycji pozalimitowych.

2. Przedsiębiorstwa realizujące inwestycje w trybie niniejszego zarządzenia sporządzają raz na pół roku dla swych jednostek nadrzędnych analizę opisową zawierającą:

- 1) ilość zrealizowanych w tym trybie inwestycji, z podziałem na inwestycje dotyczące:
 - a) mechanizacji,
 - b) uruchomienia nowej produkcji,
 - c) inne;
- 2) osiągnięte efekty gospodarcze w wyniku przekazania do eksploatacji zrealizowanych inwestycji według grup podanych w pkt 1.

3. Analizę, o której mowa, przedsiębiorstwa przesyłają swym jednostkom nadrzędnym w terminie 30 dni po upływie półrocza sprawozdawczego począwszy od dnia 1 stycznia 1956 r. Ministerstwa i urzędy centralne na podstawie otrzymanych materiałów opracowują analizę zbiorczą resortu z podziałem na centralne zarządy i przekazują ją wraz ze swymi wnioskami do Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (Departament Techniki) w terminie 50 dni po upływie półrocza sprawozdawczego.

§ 20. Z dniem wejścia w życie zarządzenia tracą moc przepisy § 13 ust. 2 i 3 zarządzenia Ministra Finansów z dnia 27 lipca 1951 r. w sprawie określenia źródeł i sposobu finansowania wynalazczości pracowniczej (Monitor Polski z 1951 r. Nr A-70, poz. 911 i z 1954 r. Nr A-18, poz. 326).

§ 21. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania
Gospodarczego: w z. K. Secomski
Minister Finansów: w z. J. Kole

Załączniki do zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministra Finansów z dnia 20 września 1955 r. (poz. 1063).

PLAN RZECZOWO-FINANSOWY

Załącznik nr 1.

Ministerstwo Centralny Zarząd Przedsiębiorstwo (nazwa i adres) Nazwa i adres oddziału banku finansującego eksploatację	Określenie inwestycji (krótka jej charakterystyka) Miejsce wykonania inwestycji
---	--

T r e ś ć	Nakłady ogółem zł	Termin		U w a g i
		rozpoczęcia	zakończenia	
Ogółem nakłady w tym: 1) roboty budowlane 2) roboty montażowe 3) zakup maszyn i urządzeń, narzędzi i inwentarza Załączniki: 1 2 3				

Klauzula zatwierdzenia:

Zatwierdza się niniejszy plan rzeczowo-finansowy na kwotę zł na podstawie protokołu wraz z uzasadnieniem technicznym i ekonomiczno-finansowym.

(pieczęć i podpis dyrektora przedsiębiorstwa)

Załącznik nr 2.

SPECYFIKACJA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH NA MASZYNY, URZĄDZENIA, NARZĘDZIA I INWENTARZ

Ministerstwo
 Centralny Zarząd
 Przedsiębiorstwo
 (nazwa i adres)

Lp.	Nazwa przedmiotów oraz ich charakterystyka	Ilość jednostek (sztuk, metrów bieżących, kompletów itp.)	Cena jednostkowa	Wartość całkowita	Źródła zaopatrzenia

. dnia 195 . . . r.

(podpis i pieczęć przedsiębiorstwa)